

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia
Att.: Sidsel Nørskov Thomsen

Naturbeskyttelse
J.nr. 2026 - 108937
Ref. LBS
Den 20. oktober 2026

Dispensation til anlægsarbejde og markeringspæle inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til anlægsarbejde og markeringspæle i forbindelse med etablering af en 132 kV kabelforbindelse inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr.nr. 7a, 7s og 7000f Rørbæk By, Sakskøbing, 143b Sakskøbing Markjorder samt 1t, 1f og 7000b Stenstrupgård, Våbensted, i Guldborgsund Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

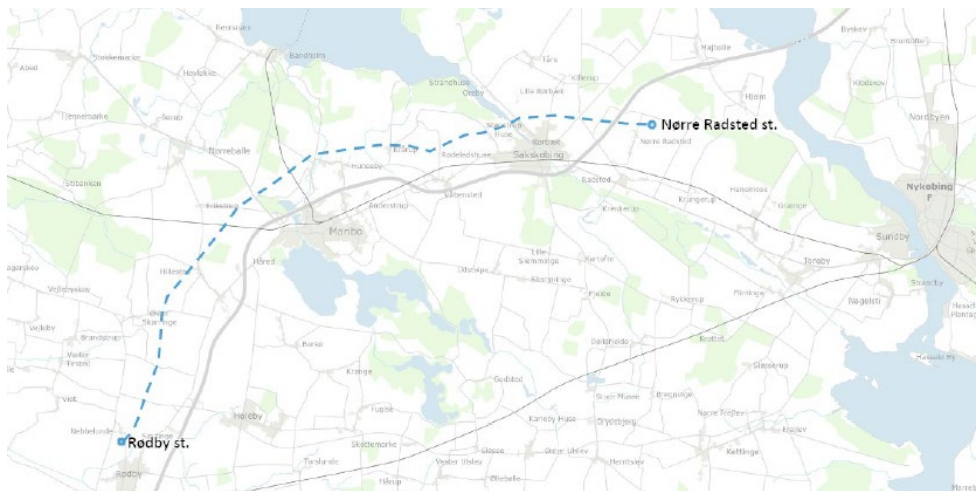
Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

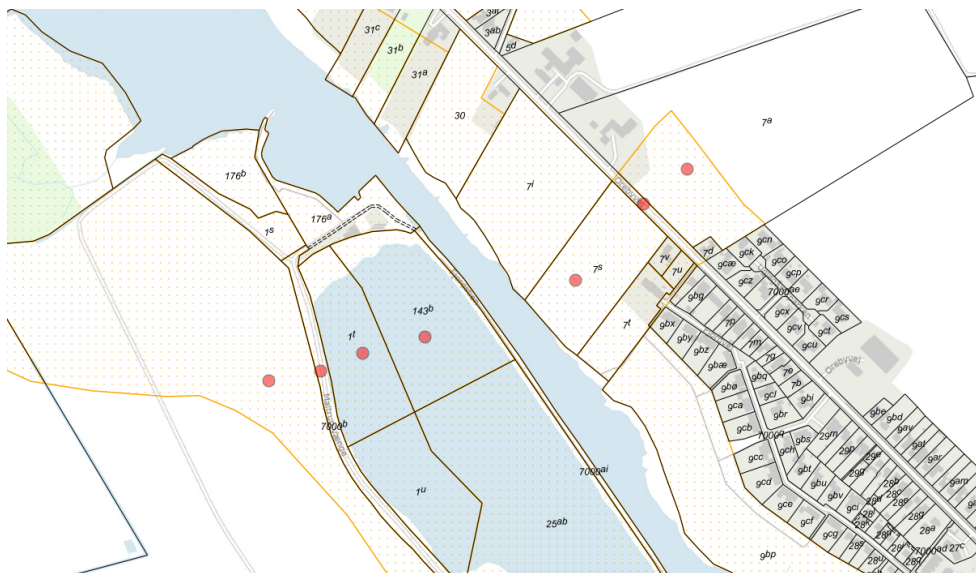
Redegørelse for sagen

Der er ansøgt om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til anlægsarbejde og opsætning af markeringspæle i forbindelse med etablering af en 132 kV kabelforbindelse fra Nørre Rasted til Rødby Station, se figur 1.

Figur 1. Kort fra ansøgningen. Oversigt over kabelanlægget.

Kabelanlægget vil krydse strandbeskyttelseslinjen to steder i forbindelse med krydsningen af Sakskøbing Fjord. De berørte matrikler inden for strandbeskyttelseslinjen er matr.nr. 7a, 7s og 7000f Rørbæk By, Sakskøbing, 143b Sakskøbing Markjorder samt 1t, 1f og 7000b Stenstrupgård, Våbensted.

Figur 2. De røde prikker markerer de ovennævnte matrikler. De strandbeskyttede arealer er markeret med orange signatur (umatrikulerede arealer ud til kysten er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse). De sorte streger viser de vejledende matrikelsskel.

Ifølge ansøgningen krydses fjorden og den beskyttede § 3 sø i forlængelse af fjorden via en styret underboring. Efterfølgende vil kablet etableres ved nedgravning på to kortere strækninger inden for strandbeskyttelseslinjen.

Etableringen af kabelforbindelsen sker i forbindelse med den nationale grønne omstilling af energisektoren, da der er et væsentligt behov for at udbygge og modernisere det eksisterende elnet.

Følgende fremgår af ansøgningen:

”2.1.1 Anlæg af kabel ved nedgravning

Et kabelsystem består af tre individuelle kabler, et kabel for hver fase, som tilsammen leder strømmen. De tre kabler ligger ved siden af hinanden i samme kabelgrav. I kabelgraven etableres desuden 1-2 fiberkabler, som trækkes i et ø40 mm plastrør, samt dækbånd i plast og advarselsnet. Fiberkablerne lægges ned ved siden af eller lige over elkablerne.

Ved kabellægning af et system i åben kabelgrav kræves et arbejdsbælte på ca. 21 m, se tværsnit af arbejdsbælte, Figur 2.1.1 [se figur 3].

Figur 3. Kort fra ansøgningen. I ansøgningen er det omtalt som figur 2.1. Kortet viser anlægsarbejdet inden for strandbeskyttelseslinjen.

På den ene side af kabelgraven kører anlægsmaskinerne (evt. på udlagte køreplader) og på den anden side oplægges den opgravede jord. Arbejdet indledes med muldafrømning af et ca. 7 meter bælte. Der afrømmes ca. en kabellængde ad gangen (1,2 km) foran den åbne grav. Mulden fjernes ned til ca. 30 cm og efterlader en lav grav med skrå sider. Denne proces gennemføres på 3-5 dage. Den lave muldafrømmede grav er åben i 3-5 dage. Efterfølgende udgraves kabelgraven i råjorden. Kabelgraven er ca. 2,7 m bred i toppen, ca. 1,2 m bred i bunden og ca. 1,5 m dyb...

Nu trækkes kablerne ud i graven og der lægges herefter sand på kablerne og råjorden lægges på igen. Denne proces skal ske hurtigt og tager 3-5 dage. Herfra kan der godt gå 1 uge inden mulden er lagt på igen. Den samlede anlægstid er således op til tre uger, hvoraf der kun er udgravet til 1,5 m i én uge. Entreprenøren vil undgå vand i graven, derfor den hurtige proces. Der er dermed ikke strækninger, hvor kabelgraven står åben mere end 3-5 dage.

Afrømmet og opgravet jord vil blive opdelt i muldjord og råjord

[...]

Der vil være enkelte arbejdsarealer indenfor strandbeskyttelseslinjen. De midlertidige arbejdsarealer står åbne så længe som anlægsarbejdet begrundes det. De midlertidige arbejdsarealer er vist på figur 2.1 [se figur 3]. Adgangsveje og arbejdsarealer udlægges med køreplader.

Efter endt anlægsarbejde vil arbejdsarealer og arbejdsbælte tildækkes og arealerne reetableres.

2.1.2 Anlæg af kabel ved styret underboring

Sakskøbing Fjord krydsets ved en lang styret underboring. En styret underboring kan anvendes til fremføring af kabelanlæg, hvor anlæg i åben grav ikke er muligt eller ikke er fordelagtig i forhold til miljøpåvirkning eller økonomi.

En styret underboring udføres fra startgruben til slutgruben etableret på arbejdspladser, hvorfra muldlaget først er fjernet og lagt til side. Størrelserne på gruberne er typisk 4m x 2m x 2 m. Første gennem boring (pilotboring) udføres med et lille styrbart borehoved, som efter gennem boring af strækningen udskiftes med et borehoved (reamer) i en lidt større diameter i slutgruben. Reameren trækkes retur til slutgruben, hvorved boringens diameter udvides (up-reaming). Om nødvendigt reames der flere gange afhængig af undergrundens beskaffenhed og kravet til boringens diameter...

Sammen med tilbagetrækningen af det borehoved, der giver underboringshullet den tilstrækkelige diameter, trækkes føringsrøret til kablet. Inden føringsrørene kan trækkes gennem underboringen, skal rørene samles i længder svarende til underboringens totale længde. Førings-rørene (PE-plast) svejses sammen i arbejdsarealet langs traceet. Der anvendes et køretøj (traktor eller lille lastbil) med gaffelgreb og stropper til at håndtere og udlægge rørene.

Under boreprocessen anvendes borevæske. Anvendelse af borevæske er en forudsætning for at kunne udføre styret underboringer. Under borearbejdet pumpes borevæske gennem bore-røret til borehovedet, hvor det dels afkøler borehovedet og smører borehullet, dels udligner det jordtryk, som opstår i boringen, og dermed stabiliserer borehullet, og dels bringer op boret materiale ud af boringen til modtagergruben. Når borevæsken flyder tilbage til afsendergruben, er den blandet med op boret jord og kaldes derfor boremudder. For at reducere forbruget af borevæske kan boremudderet renses og genbruges. Boremudder opsamles i afsender- og modtagegruben i separat bassin.

På nær utilsigtede situationer, sikres det til enhver tid, at boremudder ikke tilføres beskyttede områder, herunder vandløb. Med baggrund i en projektspecifik geologisk risikoanalyse, sikres dette ved etablering af jordvold, anvendelse af halmballer eller lignende, alt afhængigt af terræforhold

Det er ikke muligt på forhånd at vide varigheden af den enkelte underboring, da det tilsvarende ovenfor blandt andet afhænger af de konkrete topografiske

forhold på stedet, trykforhold og jordens beskaffenhed. Som tommelfingerregel for forholdet mellem længde, dybde og varighed vil underboringen her forventes at vare ca. 1-2 uger.

Der vil i forbindelse med underboringen være et mindre arbejdsareal syd for Sakskøbing Fjord.

2.2 Opsætning af markeringspæle indenfor strandbeskyttelseslinjen
Energinet er forpligtet til at varetage sikkerhedsmæssige hensyn ved anbringelse af markeringspæle i overensstemmelse med regulering herom.

Afmærkningen skal mindske sandsynligheden for skader eller forstyrrelser af driften. Markeringspælernes funktion tjener til at højne sikkerheden for både anlæg og (afledt heraf) personer i gasledningens nærhed. Det er et krav, at markeringspælene langs ledningen er placeret således, at ledningens forløb kan følges og typisk med 2-300 meters mellemrum. Synligt vil der blive placeret en ca. 0,5 m høje markeringspæle.

Der opsættes ca. 7 markeringspæle indenfor strandbeskyttelseslinjen. De er på figur 2.1 [se figur 3] vist med sort/gule prikker.”

Ifølge ansøgningen forventes arbejdet påbegyndt i første kvartal i 2027 og afsluttet i første kvartal 2028. Det samlede arbejde inden for strandbeskyttelseslinjen forventes at kunne udføres inden for 1-2 måneder.

Det fremgår desuden af ansøgningen, at projektet ved afgørelsestidspunktet er ”omfattet af bilag 2, punkt 13a. Projektet har fået en §21-afgørelse af Styrelsen for Grøn Arealforvaltning og Vand (SGAV) den 31. oktober 2025.

Til krydsning af Sakskøbing Fjord modtaget Energinet en §4A etableringstilladelse fra Energistyrelsen. Tilladelsen forventes udstedt i september 2026.”

Bemærkninger vedr. § 21 afgørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har den 31. oktober 2025 truffet afgørelse efter § 21 i miljøvurderingsloven² og fundet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

§ 21 afgørelsen kan findes via følgende link:

<https://sgav.dk/alle-nyheder/annonceringer/2025/okt/%C2%A7-21-afgoerelse-om-kabellaegning-mellem-roedby-og-noerre-radsted>

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

² LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (174, Maltrup Skov) ligger ca. 1,4 km mod nordvest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 153. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 85, der ligger ca. 2,6 km mod nordvest i Natura 2000-område nr. 173.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 153 og fuglebeskyttelsesområde nr. 85 ses i bilag 3.

Der er kortlagt habitatnatur ca. 1,4 km mod nordvest, hvor der er kortlagt skovnaturtypen bøg på mor (9110).

Det nærmeste kortlagte levested er i samme skovnatur, hvor der er kortlagt levested for eremit i god tilstand. Det næst-nærmeste kortlagte levested er ca. 4,6 km mod nordvest, hvor der er kortlagt levested for stor vandsalamander.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på det ansøgte tidsbegrænsede karakter og omfang. Der er herudover lagt vægt på afstanden til de nærmeste kortlagte levesteder og habitatnaturtyper. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder foretage bebyggelse, beplantning, terrænændringer, hegning, udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel. Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de bagved liggende kystområder for indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål.

Efter praksis dispenseres der i udgangspunktet til anlæg og udvidelse af infrastrukturelle anlæg (veje og elanlæg o.lign.), som er nødvendige for, at der kan opretholdes tidssvarende forsyning.

Kystdirektoratet finder, at det ansøgte falder ind under ovennævnte praksis samt at der er tale om et samfundsmæssig nødvendig anlæg.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
Naturbeskyttelse
20866402
lbs@mst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udepegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Guldborgsund Kommune, kommunen@guldborgsund.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Guldborgsund, dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Guldborgsund, guldborgsund@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 153 og fuglebeskyttelsesområde nr. 85

2.2 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 153		
Naturtyper:	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Eremit* (5380)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22 Bøg på muld (9130) og elle- og askeskov* (91E0) er ikke tilstede i habitatområde H153. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 85		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Bramgås (T)	Skeand (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))